

Hygiejne i dagplejen

Gode eksempler, inspirationsmateriale og retningslinjer

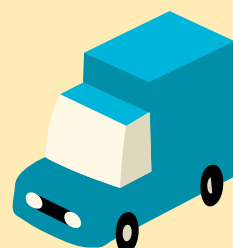
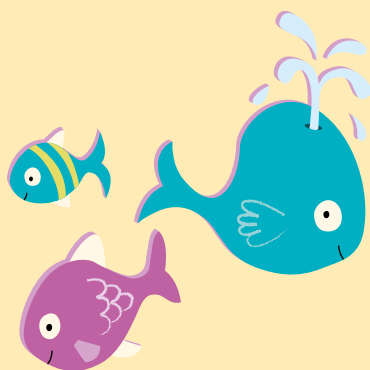
KL

FOA

SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Indhold

Forord	3
Indledning	4
Klarhed om rengøringsopgaven – den gode lokale dialog	5
Kontaktpunkter, rengøringsmetoder og tøjvask	6
Rengøring i dagplejehjemmet	
Opholdsrum og legerum	10
Entré og modtagerum	13
Badeværelse og pusleplads	14
Køkken og spiseområde	16
Uderum og have	18
Har du brug for mere viden?	18
Rengøring i dagligdagen i dagplejehjemmet	19

Udgivere: FOA og Kommunernes Landsforening i fællesskab **Redaktion:** Helle Steiness Olsen [KL], Joan Lindskov [FOA] og Jeanette W. Staffeldt [FOA] **Illustration:** Jørgen Stamp **Produktion:** Grafisk Team/Sporenstregs og FOAs trykkeri

Forord

Dagplejerne varetager dagtilbudsopgaven i eget hjem, herunder rengørings- og hygiejneopgaven, som er en integreret del af kerneopgaven. For at lykkes og skabe klarhed over opgaverne er der behov for en lokal dialog og et fælles sprog om hygiejne- og rengøringsopgaven.

KL og FOA er derfor gået sammen i et projekt, der skal undersøge og formidle gode eksempler på kommunernes arbejde med at understøtte god hygiejne- og rengøringspraksis ud fra sundhedsmyndighedernes retningslinjer. Som følge af covid-19-pandemien er der desuden kommet et forstærket fokus på vigtigheden af hygiejne og rengøring, og det har blandt andet ført til usikkerhed blandt dagplejere, forældre og forvaltninger om, hvordan dagplejen i praksis lever op til de retningslinjer, som Sundhedsstyrelsen har beskrevet i 'Håndbog om hygiejne og miljø'.

Projektet bygger på empiri fra 6 fokusgruppelinterview med dagplejere, dagplejeledere og dagtilbudsschefer. Deltagerne har delt erfaringer fra egen praksis og gode eksempler på arbejdet med rengørings- og hygiejnepraksis.

Med publikationen ønsker vi at sætte fokus på arbejdet med rengøring og hygiejne i dagplejen og inspirere til, hvordan de kommunale dagplejere og forvaltning kan arbejde med god rengørings- og hygiejnepraksis lokalt. Publikationen er henvendt til dagplejere og forvaltninger, og den kan bruges som inspirationsmateriale til rengørings- og hygiejnepraksis i det enkelte dagplejehjem.

Mange tak for sparring til deltagerne fra Ikast-Brande, Esbjerg og Solrød Kommuner.

Venlig hilsen KL og FOA

Indledning

Hvordan kan dagplejere, dagplejepædagoger dagplejeledere og dagtilbudsschefer være med til at sikre, at børnene er så lidt syge som muligt og undgå, at de smitter hinanden, forældrene, søskende mv.? Det spørgsmål har altid fyldt i dagplejen, og det blev højaktuelt i forbindelse med covid-19. Svaret er blandt andet god rengøring- og hygiejnepraksis. Det er nemlig med til at mindske spredning af smitte og nedbringe sygdom både hos børn og dagplejere.

Og når sygdom nedbringes hos børn og dagplejere, har det mange positive effekter. Det betyder blandt andet, at børnene får bedre muligheder for at udvikle sig, trives og lære. Behovet for gæstedagpleje reduceres, når sygdom blandt dagplejere mindskes. Og færre syge børn giver dagplejeren bedre mulighed for at lave sammenhængende pædagogisk arbejde med børnene. Færre sygedage hos børn betyder også et mindre sygepasningsbehov, som forældrene skal dække, samt mindre risiko for at søskende eller andre i familien smittes.

Rengørings- og hygiejneopgaverne har altid været en del af dagplejens hverdag, men covid-19 har ført til et øget fokus på rengøring og hygiejne og har bidraget til at udvikle praksis på området. Som samfund har vi alle sammen fået et større fokus på, at rengøring ikke kun handler om at fjerne nullermænd og synligt snavs, men også om at bryde smittekæder.

Dette hæfte er udarbejdet til dagplejere, dagplejepædagoger, dagplejeledere og kommunale konsulenter, ledere og chefer på dagtilbudsområdet, og her finder I:

- **Råd og vejledning i rengøringen af alle dele af dagplejehjemmet på måder, der reducerer smittespredning med virus og bakterier.**

Udgangspunktet for rådene i dette hæfte er de retningslinjer og anbefalinger, som Sundhedsstyrelsen (SST) og Statens Serum Institut (SSI) har udarbejdet for dagtilbud og dagplejeområdet:

- *Håndbog i hygiejne og miljø i dagtilbud, SST 2019*
- *Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer (NIR) for rengøring i hospitals- og primærsektore, herunder dagtilbud og skoler, SSI 2015* (OBS: denne forventes at blive revideret i 2022).

Flere kommuner har udarbejdet en lokal hygiejnepolitik og retningslinjer, og rådene i dette hæfte skal ses i tilknytning til evt. lokale retningslinjer.

- **Eksempler fra 3 kommuners arbejde med at understøtte god hygiejne- og rengøringspraksis i dagplejen.** Dagplejere og forvaltninger i 3 kommuner har fortalt om deres erfaring med rengøring- og hygiejneopgaverne under covid-19 og givet deres bud på, hvad vi kan tage med i en hverdag med et normaliseret rengøringsniveau.
- **Input til indholdet i den lokale dialog om rengøring i dagplejen.**

Eksemplerne fra de deltagende kommuner viser, at en dialog om rengøring kan være med til at sætte fokus på den pædagogiske praksis, samt hvordan de pædagogiske læringsmiljøer bidrager til at understøtte børnenes leg, læring og trivsel.

I hæftet har vi samlet nogle eksempler på, hvilke elementer der kan indgå i den lokale dialog.

Brug gerne hæftet som udgangspunkt for spørgsmål, afklaring og til fælles drøftelser mellem ledelse, dagplejepædagoger og dagplejere. Fx til løbende dialog om hyppigheden af rengøring, hvilke midler og metoder der anvendes i det enkelte hjem mv. Inddrag også gerne den kommunale sundhedstjeneste i jeres lokale drøftelser, da de også kan være med til at rådgive og vejlede.

Klarhed om rengøringsopgaven

– den gode lokale dialog

Rengøring har forskellige mål herunder smitteforebyggelse, æstetik, vedligeholdelse og indeklima. Det er vigtigt at have en dialog og forventningsafstemme mellem dagplejere, dagplejepædagoger, dagplejeledere og forvaltning om, hvad der skal gøres rent, samt hvor tit og hvordan. Dialogen kan tage afsæt i retningslinjerne og anbefalinger fra SST og SSI. En tydelig forventningsafstemning bidrager også til, at forældrene ved, hvad de kan forvente hos den enkelte dagplejer.

De deltagende kommuner i projektet fremhæver, at de har gode erfaringer med at have en løbende dialog mellem dagplejere og ledelse, da det giver klarhed over rengøringsopgaverne. I forhold til nye dagplejere fremhæver flere forvaltninger, at det er en god idé at få en dialog om rengøring og hygiejne allerede fra starten, herunder hvordan hjemmet kan indrettes, så det bliver nemmere at gøre rent. Det handler om at få et fælles sprog og forståelse af, hvad opgaven med at rengøre et dagplejehjem indebærer. Det handler også om at give input til, hvordan rengøringsopgaverne kan tilrettelægges, så det passer til dagplejerens dag. Nogle opgaver egner sig til at blive udført sidst på dagen, nogle om morgenen inden børnene ankommer, og andre opgaver kan gennemføres, når børnene sover.

Der er forskelle på, hvilket niveau af renhed der skal være i de forskellige typer af rum, da det afhænger af, hvad det bruges til, og hvor meget det bruges.

Fakta

God erfaring med dialog

Flere kommuner har gode erfaringer med at udarbejde lokale beskrivelser af forventningerne til rengøringsopgaven i dialog mellem dagplejer, dagplejepædagog og dagplejeleder. Beskrivelserne kan indeholde emner, som hvor tit møbler, toilet og legetøj rengøres, afspritning af hænder ved aflevering, samt hvilke rengøringsmidler der bruges hvor. Der kan også være en beskrivelse af, hvad det er, man vil opnå i forhold til hygiejnisk niveau, indeklima mv. En fælles forståelse og sprog er med til at professionalisere arbejdet og gøre det mere tydeligt, hvad forventningerne til opgaven er.

Kommunikation og dialog med forældrene er helt centralt. Det kan både være i forhold til fx håndhygiejne, men også hvordan rengøringen i dagplejehjemmet foregår. Flere af de deltagende kommuner fortæller, at hygiejne og rengøring er en del af den information, som forvaltningen giver nye forældre, når deres barn starter i dagplejen.

Eksempler på, hvad dialogen om rengøringsopgaven kan indeholde

- **Rengøringsstandard** for de enkelte rum, dvs. efter funktion, nødvendig renhedsgrad, og hvor meget det bruges.
- **Identificering af kontaktpunkterne** - fx legetøj, pusleborde, potter, fælles it-udstyr, barnevogne og gulve.
- **Metoder** - fx er der tale om rengøringsmidler, der skal sidde lidt for at virke og tørres efter med en blød klud, eller måske skal der skuresvamp til.
- **Rengøringsudstyr- og midler** - hvad bruges hvor, hvor tit skal de udskiftes, hvem køber ind mv.?
- **Værnemidler** - handsker og evt. plastforklæder.
- **Dialog med forældre** - hvordan og hvad kommunikeres om fx håndhygiejne m.m. Hvilken opgave har forvaltningen her?

Kontaktpunkter, rengøringsmetoder og tøjvask

Kontaktpunkter er risikopunkter som fx overflader og genstande, der berøres af mange, og hvor der er særlig stor risiko for overførsel af smitte. Alle de steder, hvor man sætter hænder og har kontakt, er der øget smitterisiko. Kontaktpunkter bør rengøres jævnligt.

I dagplejen kan det være legetøj, når stole trækkes frem og tilbage, dørkarme og vægge i børnehøjde, håndtag og greb, gulvet mv. Det er meget forskelligt fra rum til rum. Børn og voksne sætter deres hænder mange steder, lige fra de kommer ind i et rum, til de går ud af rummet igen. Der findes mange kontaktpunkter, som man ikke umiddelbart tænker over, som berøres af mange, fordi mange berøringer sker pr. refleks.

Der kan være forskel fra hjem til hjem og fra rum til rum, hvor kontaktpunkterne er, og hvor ofte de berøres. Det kan være en hjælp at lægge mærke til, hvor børn og voksne sætter deres hænder i løbet af en dag.

Ryd op, så det er nemmere at gøre rent

Det er en god idé at indarbejde rutiner, der gør rummet klar til at blive gjort rent. Det er en god idé at rydde op inden, man begynder at gøre rent. Det giver overblik, og det er lettere at komme til de steder, hvor snavs og smitstoffer samler sig.

Citat Dagplejer

Jeg oplever, at organiseringen af særligt mit legerum, hvor legetøjet enten er på hylder eller i kasser, giver mig et hurtigt overblik over, hvad der skal gøres rent. Det legetøj, som børnene ikke skal bruge, stiller jeg væk. Det betyder, at børnene fordyber sig mere i legen, og det andet legetøj ikke distraherer dem. Det betyder samtidig også, at der er mindre, der skal gøres rent hver dag. Det er hurtigt at rydde væk, så jeg nemt kan gøre de store overflader rene. Jeg er begyndt at tænke mere over, hvor børnene har været henne i mit hjem i løbet af dagen. Til middag tager jeg køkkenskabe og de store vinduer, så det hele ikke skal gøres på en gang. Jeg har sat min rengøring mere i system, og det er blevet en vane at gøre løbende rent.

Ergonomi

Rengøring er præget af bevægelser, hvor muskler og led kommer ud i yderpositioner. Normalt tænker vi ikke meget over det, men skal man gøre rent en eller flere gange om dagen, er det vigtigt, at man gør rent på den mest hensigtsmæssige måde. Det er som regel skuldre, albuer, ryg og lænd, der belastes.

Nogle metoder kan være belastende for leddene fx mikrofiberklude. Hvis du vil læse mere om ergonomi og rengøring, kan du se her arbejdsmiljoweb.dk/krop-og-sundhed/ergonomi_paa_din_arbejdsplads/rengoering.

Citat

Dagplejer

Vi har tit fokus på, hvordan man ergonomisk gør det rigtigt, når vi har med børnene at gøre, men det glemmer vi tit i rengøringssituationen, fx når man vrider en klud, vasker gulv, inventar mv. I forbindelse med covid-19 har vi fået mere fokus på, hvordan vi passer bedst på os selv, når vi gør rent.

Fra rent til urent og kontaktpunkter

Det er vigtigt, at der gøres rent fra rene områder til urene områder. Hvis det gøres i den omvendte rækkefølge, er der risiko for at sprede snavs og smitstoffer. Et bud på en rækkefølge er:

- 1) Entré
- 2) Køkken
- 3) Spiserum og legerum
- 4) Toilet

Rengøringsmidler og overflader

Det er vigtigt at vide, hvad overfladerne og materialerne i dagplejehjemmet kan tåle, så de ikke bliver ødelagt ved rengøring. Ved indkøb til dagplejehjemmet er det vigtigt at have opmærksomhed på, om legetøj, inventar, tekstiler o.l. er nemt at gøre rent, tåler vand og sæbe og eventuelt kan desinficeres ved behov. Det er dog vigtigt, at overfladen er rengjort før desinfektion.

De rengøringsmidler, der er nødvendige i den daglige almindelige rengøring, er universalrengøringsmiddel, middel til afkalkning og toilettrens. Vær dog opmærksom på, at toilettrens ikke må blandes med klorprodukter, da der kan udvikles giftig klorgas. For at mindske risiko for allergi og eksem kan man vælge midler uden parfume og tilsætningsstoffer, dette gælder også ved valg af vaskepulver. Tjek gerne om kommunen har en fælles indkøbspolitik på dette område.

Nogle rengøringsmidler er rigtig skrappe, og det er ikke alle overflader/materialer, der kan tåle dem. Derfor er vand og universalmidler til almindelig rengøring som udgangspunkt tilstrækkeligt. Nogle malede overflader såsom skabslåger og gulve kan også opløses, især hvis man vasker ofte og med for skrappe midler. Nogle overflader skal ind imellem behandles, så de får en plejende overflade. Dette kan fx gælde linoleum.

Du kan læse mere om rengøringsmidler og overflader i dette hæfte sus-udd.dk/wp-content/uploads/Reng%C3%B8ringsmidler-og-overflader-1.pdf.

Handsker

Det anbefales at bruge handsker ved rengøring, for vand og sæbe opløser fedtet på huden. Det kan være tykke [farvede] gummirengøringshandsker til rengøring med stærke kemiske opløsninger fx afkalkning. Til almindelig rengøring er engangshandsker af nitril eller neopren fint, men brug forskellige handsker til rengøring af toilet/puslerum og til rengøring af spiserum for at mindske overførsel af mikroorganismer som bakterier og virus m.m.

Vask eller desinficér hænderne, når handskerne tages af [vælg altid håndvask, hvis hænderne er fugtige eller synligt snavsede].

Rengøring og desinfektion

Rengøring er en proces, der fjerner snavs, mikroorganismer [bakterier, virus osv.] og kemiske stoffer fra overflader. Vand og sæbe dræber ikke selve bakterierne, men ved at fjerne dem sikres det, at de ikke opformerer sig til mængder, som man kan blive syg af. Desuden fjerner almindelig rengøring støv og organisk materiale som fx spildt mad.

Vaskemaskiner, tørretumbler og opvaskemaskiner

Maskiner kan også være hjemsted for sygdomsfremkaldende mikroorganismer. Derfor er det vigtigt at tjekke maskinen jævnligt og sørge for god vedligeholdelse. Fx ved en gang om måneden at vaske ved vaskemaskinens maksimale temperatur (min. 80 gr. C).

Vask af tekstiler

Det er en god idé at bruge engangshandsker, når du sorterer vasketøjet for at undgå berøring med eventuelle sygdomsfremkaldende mikroorganismer.

Privat tøj og sengetøj skal hverken skylles op eller vaskes, men gives med hjem i en plasticpose. Smitsomme mikroorganismer kan spredes i lokalet ved skylning.

- Vask ved 60 gr. C: Håndklæder, viskestykker, hagesmække, sengelinned, dyner mv.
- Vask over 80 gr. C: Tekstiler, der er forurenet med urin, afføring, opkast, snot mv.

Fakta

Desinfektion

Desinfektion er en metode, der har til formål at inaktivere, dræbe eller fjerne sygdomsfremkaldende mikroorganismer (bakterier, virus mv.), så det desinficerede område eller materiale kan benyttes uden risiko for infektion.

Fakta

Udbrud af smitte

Oplever man en ophobning af infektioner (udbrud), må ekstra rengøring tænkes ind for at bryde smittevejene. Kerneområderne er køkkener, køleskabe, toiletter og puslepladser. Kontaktpunkter såsom legetøj m.m. [tidligere beskrevet] kan kræve ekstra almindelig rengøring. Kender man den aktuelle sygdomsfremkaldende mikroorganisme, som forårsager udbruddet, skal rengøringen muligvis målrettes yderligere. Den kommunale sundhedstjeneste kan kontaktes om dette.

Rengøring i dagplejehjemmet

Opholdsrum og legerum

I dagplejen har der altid været fokus på, at inventar og møbler såsom borde, stole, skabe o.l. skal kunne tåle rengøring. Det er praktisk med design og materialer, der er rengøringsvenlige. Generelt er det praktisk, at overflader mv. er så enkle som muligt og uden udskæringer og riller, da det gør det lettere at holde rene. Ligeledes skal legetøj også kunne tåle rengøring.

Inventar

Møbler, legetæpper, legetøj ...

Kontaktpunkter

Gulv, håndtag, kontakter, døren/dørkarme [- også i børnehøjde].

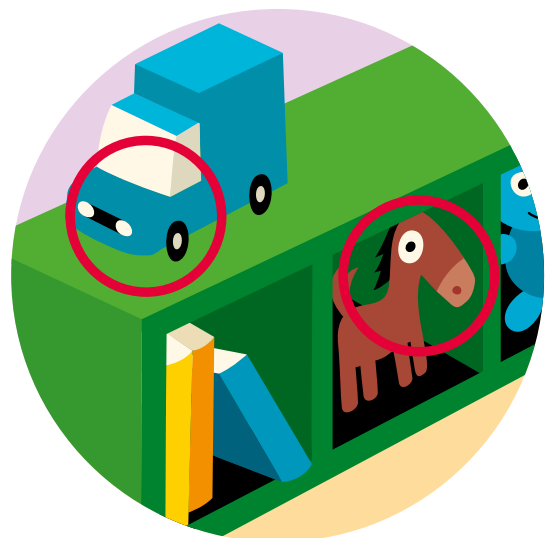

Rengøring

Legetøj, møbler mv.

Der er en række opmærksomhedspunkter, når det gælder rengøring af de forskellige typer inventar og legetøj

- **Barnevogne og sovekrybber/senge** rummer kontaktpunkter, herunder håndtag, sider mv.
- **Legetøj** kan være svært at holde rent med vand og sæbe, men bør kunne rengøres med fx en engangsklud tilsat rengøringsmiddel, når det er synligt snavset. Småt legetøj af plastik kan lægges i en pose af stof og vaskes i maskine ved 40 gr. C. Tøjdyr bør kunne tåle maskinvask. Større legetøj af plastikmaterialer kan ofte vaskes i opvaskemaskine. Vær opmærksom på vaskeanvisningerne og på, om mindre dele løsner sig ved vask.
- **Legemåtter** kan anvendes i rum med gulve, hvis gulvene ikke tåler hyppig vask.

Under covid-19 kom der særligt fokus på rengøring af legetøj. Fælles for de dagplejere, som har deltaget i projektet, er, at de har organiseret legetøjet, så rengøringsopgaven blev nemmere at overskue og mere effektiv. Flere af dagplejerne nævner, at den nye systematik også satte fokus på, hvordan organisering af legetøjet kan bidrage til at øge kvaliteten i det pædagogiske arbejde, som nedenstående citater beskriver:

Citat Dagplejer

Jeg har sorteret mit legetøj i kasser efter tema fx biler, dyr, dukker mv. Legetøjet er mere overskueligt for børnene, og vi kan tage den kasse frem, som børnene ønsker og har særlig interesse for lige nu. Resten stilles væk. Når jeg har mindre legetøj fremme, er legen mere fokuseret, og det har været med til at fremme børneperspektivet, da børnene selv vælger. Samtidig er det nemt at overskue, hvilket legetøj der har været i brug, og som kan have behov for rengøring

Citat Dagplejer

Jeg har en lænestol i min stue, som jeg sidder i, men som børnene også af og til sidder i. I den har jeg lagt et tæppe, som jeg kan vaske i vaskemaskinen efter behov.

Citat Dagplejer

Jeg har lavet læringsmiljøer med legetøjet, som danner ramme om ugens leg. Jeg oplever, at børnene kan lege videre med legetøjet hele ugen og fordyber sig i en leg over flere dage, uden at de bliver forstyrret af at skulle i gang med noget nyt.

Citat Dagplejer

Hos mig inddrager jeg børnene i rengøringen af legetøjet og gør det til en del af legen. Børnene hjælper med at lægge legetøjet i en stor spand med sæbe. De store børn har hjulpet med at sætte legetøjet til tørre på viskestykker.

Entré og modtagerum

Entréen og modtagerummet har mange funktioner. Det er her børn og forældre ankommer om morgenen, og her der skal være plads til støvler, frakker, huer, skiftetøj, trøjer, bamser, rygsække m.m. Det er en god idé at have system her, da det kan være med til at sikre god rengøring.

Flere af de deltagende kommuner fortæller, at covid-19 restriktioner medførte, at der har været en dialog, om hvordan afleverings- og hentesituationen organiseres bedst muligt. Det har givet vigtige dialoger mellem dagplejerne og med forældrene, om hvordan børnene får en god start på dagen, og det gode forældresamarbejde sikres.

Flere dagplejere har indført, at forældre vasker hænder sammen med barnet, når de er ankommet om morgenen. Andre steder afspritter alle deres hænder, inden de går ind i dagplejehjemmet.

Citat

Dagplejer

Jeg har under coronasituationen taget imod børnene i forhaven, og denne praksis fortsætter jeg med. Det har givet mere ro i dagplejehjemmet og givet børnene en bedre start på dagen, som både børn, forældre og jeg er glad for.

Inventar

Garderober, bænke, måtter, riste ...

Kontaktpunkter

Gulv, håndtag, kontakter, døren/dørkarme [- også i børnehøjde].

Rengøring

Det er en god idé at afvaske, der hvor børnene sidder en gang om dagen og selve garderoben en gang om ugen fx fredag, når børnene tømmer garderoben.

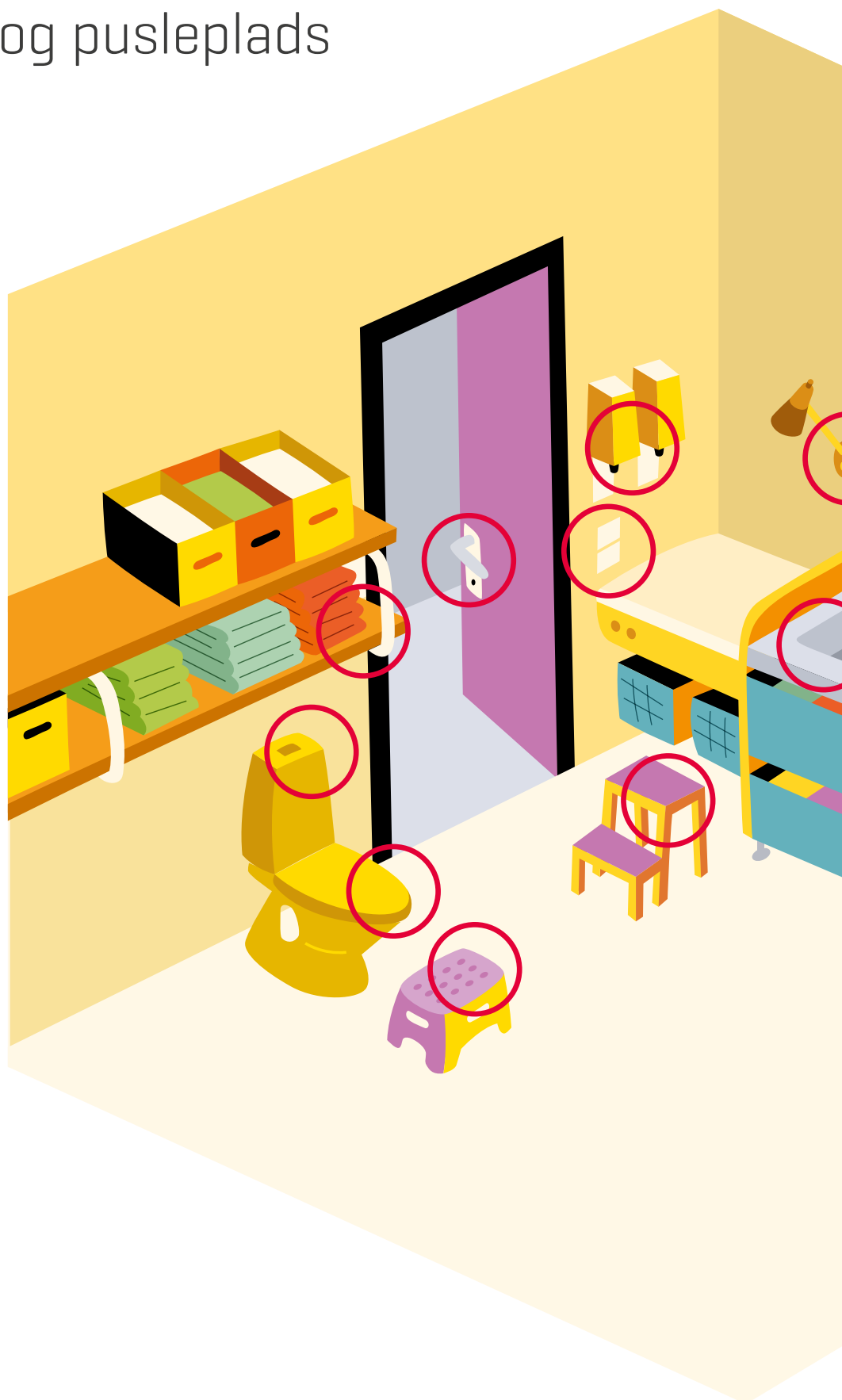
Fakta

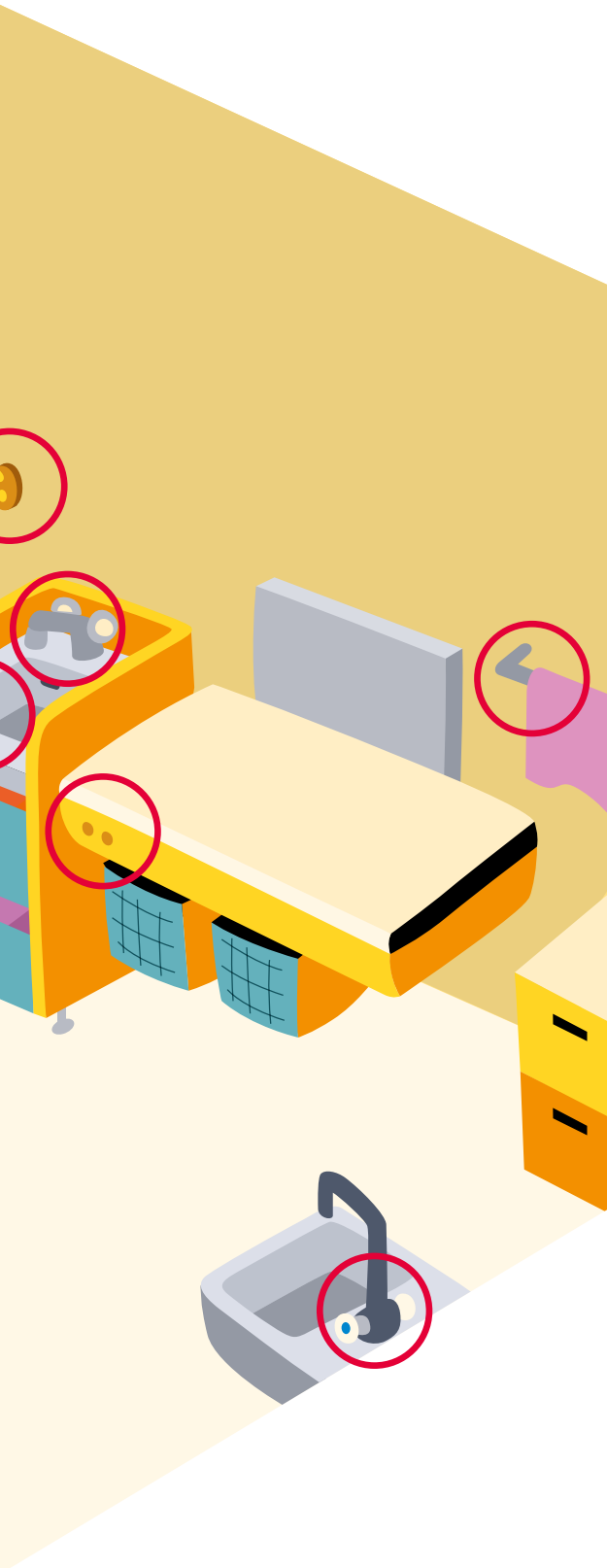
Forebyg smitte med håndsprit

Det er en god idé at have en spritdispenser stående, så alle, der kommer i dagplejehjemmet, kan spritte hænder. Den skal indeholde ml. 75-85 % ethanol (alkohol) for at have effekt, hvis der er for meget ethanol, fordampes det for hurtigt, så bakterier og virus ikke når at blive dræbt. Hvis der er mindre, vil den ikke dræbe virus og bakterier. Sprit til hænderne må gerne indeholde lidt glycerin for at passe på fugten i huden. Dårlig håndhygiejne er den væsentligste kilde til smitte.

Badeværelse og pusleplads

I toiletområdet er risikoen for spredning af mikroorganismer (bakterier og virus) ekstra stor. Det er derfor vigtigt, at man her er meget opmærksom på, at de ikke spredes.

Inventar

Toilet, puslebord, vask, fliser, badekar '...

Kontaktpunkter

Dørhåndtag, kontakter, trappe til børnene, spritdispensere og sæbe, stativer til håndklæder, toilet, håndvask og armatur.

Rengøring

Til den daglige rengøring kan man bruge universalrengøringsmidler ved aftørring af inventar og kontaktpunkter, især knappen på toilettet til skyl. Derudover er det ofte nødvendigt med jævne mellemrum at bruge et afkalkningsmiddel på sanitet såsom håndvask, toilet og andre steder, hvor der ellers forekommer meget vand. Handsker er især vigtige ved arbejde med afkalkningsmidler, da de er stærkt basiske og opløser kalk, men fx også fedt på hænderne.

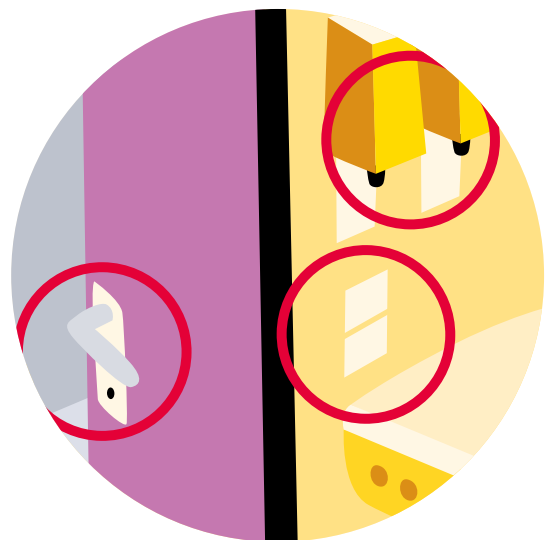
Toiletter bør rengøres mindst en gang dagligt. Ved synlig forurening rengøres straks.

Puslepladsen anbefales afsprittes efter brug. Ved synlig forurening skal madrassen først rengøres med vand og sæbe.

Håndtering af bleer

For at mindske spredning med de enkelte mikroorganismer fra fx en beskidt ble, kommes denne direkte i en plastpose.

Køkken og spiseområde

I et køkken er det vigtigt med god hygiejne. Derfor skal inventaret kunne tåle rengøring hver dag, Maden tilberedes efter fødevarerstyrelsens anvisninger om god køkkenhygiejne.

Citat Dagplejer

De større børn hos mig har altid hjulpet med at dække bord. Under coronasituationen har jeg måttet gentænke børnenes involvering, så de ikke rører ved hinandens spisestel. Det blev til, at børnene dækkede deres egen plads. Jeg oplever, at der stadig er meget læring i dette for børnene.

Inventar

Køkkenet, køleskab, redskaber og møbler i spiseområdet.

Kontaktpunkter

Skabslåger, bordplader, håndtag, køleskab, komfur, kontakter. I spisesituationen er det serveringsskåle/fade, borde, stole mv.

Rengøring

Til den daglige rengøring kan man bruge universalrengøringsmidler ved aftørring af inventar, køleskab og kontaktpunkter. Derudover kan det være nødvendigt med jævne mellemrum at bruge et afkalkningsmiddel i og omkring vasken.

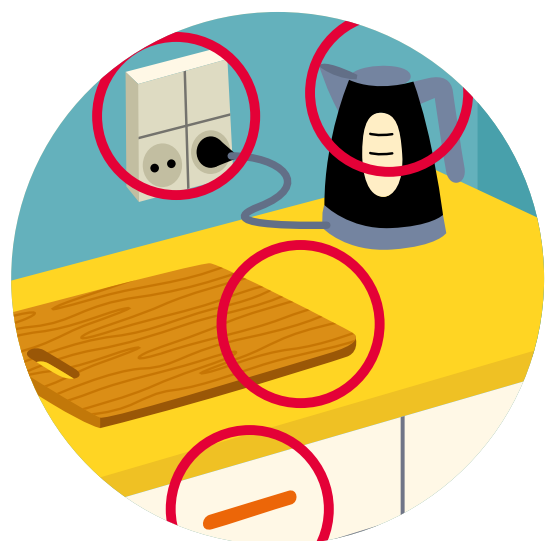
Skift karklud og viskestykker hver dag.

Hold øje med ...

Når maden serveres og spises, er det vigtigt at have et øje på de forskellige situationer, hvor risikoen for smitte stiger, fx når børnene er med til at dække bord, serverer og/eller tager ud fra bordet. Her er der større mulighed for at overføre smitte fra et barn til et andet. Ved god håndhygiejne før borddækning, før servering mv. reduceres risiko for smittespredning.

Læs mere på Fødevarerstyrelsens hjemmeside:

foedevarestyrelsen.dk/Foedevarestyrelsens_kampagner/Gode_koekkenvaner

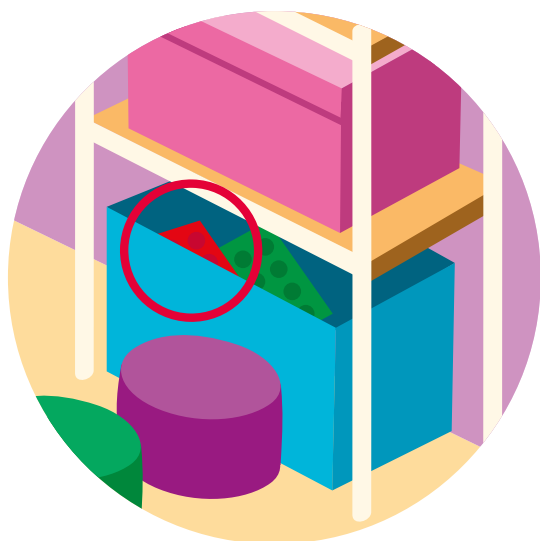
Uderum og have

I hverdagen er det ikke nødvendigt at rengøre udendørs legeredskaber dagligt eller ugentligt. Der kan opstå situationer med smitte eller en epidemi som covid-19, hvor det kan være nødvendigt at vurdere, om der er redskaber i udemiljøet, der kan være kilde til smitte.

Mange af de dagplejere, som har deltaget i projektet, fortæller, at de har brugt uderum og have endnu mere i løbet af dagen – og det er noget, som de vil fortsætte med efter covid-19. Samtidig er læringsmiljøerne i haven flere steder blevet organiseret på nye måder.

Citat Dagplejer

Jeg har lavet legekasser i lave plastikbokse, som kan tages med ud i haven og bruges som legemiljøer. Det handler om at nytænke det at lege udenfor, så det ikke kun bliver at lege i sandkassen.

Har du brug for mere viden?

Håndbog om hygiejne i dagtilbud (SST)

sst.dk/-/media/Udgivelser/2019/Hygiejne-dagtilbud/Haandbog-om-hygiejne-2019.ashx?la=da&hash=1E2E53FCE556A09AF5EF798E41160E36FA8E6F6F

Landbrug og Fødevarers hjemmeside

lf.dk/viden-om/foedevareproduktion/god-kokkenhygiejne

Grundlæggende rengøring (SUS)

sus-udd.dk/wp-content/uploads/Komp.-Grundl%C3%A6ggende-reng%C3%B8ringshygiejne-2020-2.pdf

Vask af tekstiler

sus-udd.dk/wp-content/uploads/brugstekstilh%C3%A6fte.-Vask-og-efterbehandling.pdf

Rengøring i dagligdagen i dagplejehjemmet

2 gode råd, når du skal passe rengøringsopgaverne ind i hverdagen i dagplejen:

1. Sæt opgaverne i system - Hvilke områder rengøres hvornår og hvordan?

Det kan være en god idé at lave en liste over hvilke rengøringsopgaver, der skal laves hver dag, hver anden dag og hver uge. Listen kan indeholde bud på, hvornår rengøringsopgaverne kan gøres - nogle opgaver egner sig til at blive udført sidst på dagen, nogle om morgenen inden børnene ankommer, og andre opgaver kan gennemføres, når børnene sover. På listen kan der også tilføjes, hvilke materialer og produkter der skal bruges til de enkelte opgaver. Listen kan udvikles i fællesskab mellem ledelse og dagplejere og bruges i dialog med forældre, forvaltning mv.

Selvom du måske i dag allerede har en rengøringsrutine, så kan det være en god idé at skrive den ned på en liste og overveje, om din rutine er i tråd med de råd og anbefalinger, der er i dette hæfte og i din kommunes lokale retningslinjer. Måske noget har ændret sig i måden, man anbefaler at gøre forskellige områder rent på?

2. Overvej hvordan rummene i dagplejehjem gøres rengøringsparate

En ting er selve rengøringsopgaverne, men en anden er hele forberedelsen inden rengøringen - nemlig at gøre rummene rengøringsparate. Det kan lyde omstændigt, men betyder bare, at der er ryddet op, så man kan komme til at gøre rent. Det kan være en god idé at involvere børnene, så de er med til at lægge på plads og stille væk. Du kan også kigge på, om du kan indrette rummene på måder, der gør det nemmere for dig at gøre rent. Fx lukkede skabe i entréen i stedet for åbne hylder.

**Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer (NIR)
for rengøring i Hospitals- og primærsektoren, herunder
dagtilbud og skoler, Statens Serum Institut**

hygiejne.ssi.dk/NIRrengoering

OBS:

Der kommer en ny udgave af disse retningslinjer i løbet af 2022.

Hygiejne i dagplejen

Gode eksempler, inspirationsmateriale og retningslinjer

Covid-19 epidemien gav os alle et nyt blik på vigtigheden af god rengøring, men hvilke gode erfaringer med rengøring i dagplejen kan vi tage med videre? Hvordan forebygger man bedst smitte i hjemmet, så man undgår syge børn, forældre og ansatte? Hvordan holder man en høj rengøringsstandard og passer på sig selv samtidig? Og hvordan integrerer man rengøring i sit pædagogiske arbejde med børnene?

I denne pjece er FOA og KL gået sammen for at sætte fokus på den gode rengøring og hygiejne i dagplejen. Med erfaringer og konkrete tips fra dagplejere og dagplejeledere i tre kommuner kan du her blive inspireret og få gode råd til, hvordan du som dagplejer bedst gør rent i hjemmet, eller hvordan du som dagplejeleder eller som ansat i forvaltningen sikrer en bedre rengøring og dermed forebygger sygdom blandt både børn og ansatte.